

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9P/3/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612200194
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2012:6612200194.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Evou Triznovou vo veci starostlivosti o maloleté deti O. H., X. XX.XX.XXXX a F. H., X. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnené v starostlivosti Krízového strediska " Amoret", Lučenec, Železničná 17, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, deti rodičov R. H., X. XX.XX.XXXX, V. L. P., t.č. bytom u A. R., K. A., Z., štátny občan Slovenskej republiky a otca neurčeného, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e nad maloletými deťmi: O. H., X.. XX.XX.XXXX, F. H., X.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Istebné.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého O. H. sumou 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc od právoplatnosti rozsudku.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého F. H. sumou 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc od právoplatnosti rozsudku.

Takto určené výživné je matka p o v i n n á zasielať vždy mesačne predom do 20. dňa toho ktorého mesiaca na účet Detského domova Istebné.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe žiadosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Odboru sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bolo uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 5PPOm/3/2011-6 dňa 13.12.2011 nariadené predbežné opatrenie a maloleté deti boli dočasne umiestnené do starostlivosti právnickej osoby Krízového strediska "Amoret", Lučenec, Železničná 17. Uznesenie sa stalo vykonateľné dňa 13.12.2011.

Uznesením č. k. 9P/3/2012-5 súd začal konanie vo veci. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.01.2012.

Matka maloletých detí uviedla, že deti sa dostali do krízového centra z dôvodu, že nemala s nimi kde bývať. Ona v súčasnosti býva u svojej sestry pani R. v dvojizbovom byte, pričom tam býva ešte aj jej druh a dve ďalšie maloleté deti. Snaží sa zabezpečiť pre seba aj maloleté deti ubytovanie, preto uzavrela nájomnú zmluvu s pánom H. S. B. H.. Jedná sa o rodinný dom v H., ktorý má dve izby, kuchyňu a kúpeľňu. Dom je nezariadený, treba ho vymalovať a doniesť nábytok. Svoju bytovú otázku by si teda vedela vyriešiť v lehote jedného mesiaca.

Kolízny opatrovník vypovedal tak, že v prípade ak by si matka vedela zabezpečiť bývanie pre seba a maloleté deti, súhlasili by s tým, aby nad deťmi nebola nariadená ústavná výchova, ale aby boli zverené do výchovy matky. Na šetrení boli aj v rodinnom dome v H., ktorý si matka chcela prenajať. Zistili, že dom je v dobrom stave. Skutočne tam treba len vymaľovať a priniesť nábytok. Matka o deti má záujem, navštevuje ich v krízovom centre.

Na pojednávaní súdu dňa 02.05.2012 kolízny opatrovník trval na nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. Počnúc od 18.03.2012 matka nebola navštíviť v krízovom centre. Prestala sa o ne zaujímať. Nevytvorila vhodné podmienky na výchovu maloletých detí. Od posledného pojednávania matka prerušila kontakt s nimi, neprišla oznámiť kedy by mohli znova vykonať šetrenie v dome, ktorý si prenajala. Dňa 18.04.2012 sa v rámci šetrenia v Obci H. informovali u prenajímateľa pána H. S., ktorý uviedol, že matka R. H. v dome nevykonala žiadne rekonštrukčné práce. Dom je naďalej neobývaný. Krízové stredisko "Amoret" v Lučenci dňa 20.04.2012 doručilo správu, z ktorej vyplýva, že matka bola deti naposledy navštíviť 18.03.2012. Od toho dátumu sa s krízovým centrom nekontaktovala ani telefonicky. Vzhľadom na skutočnosť, že matka nevytvorila vhodné bytové podmienky na výchovu maloletých detí a nie je žiadna iná fyzická osoba, ktorá by sa mohla o deti postarať, je potrebné, aby nad maloletými deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Istebné.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním uznesenia Okresného súdu Lučenec číslo konania 5PPOm/3/2011-6 zo dňa 13.12.2011, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, správy z Krízového strediska „Amoret“ Lučenec, rodných listov maloletých detí, prečítaním pripojených spisov sp. zn. 9P/28/2011, 9C/123/2008, 12P/11/2012, na základe čoho bol zistený nasledovný skutkový stav:

Na základe žiadosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odboru sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 12.12.2011 bolo uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 5PPOm/3/2011-6 nariadené predbežné opatrenie a maloleté deti dočasne umiestnené do starostlivosti právnickej osoby Krízového strediska "Amoret", Lučenec, Železničná 17. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.01.2012 a vykonateľnosť dňa 13.12.2011. Uznesením č. k. 9P/3/2012-5 zo dňa 12.01.2012 súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi FC. H., X.. XX.XX.XXXX a F. H., X.. XX.XX.XXXX. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.01.2012.

Z rodných listov, ktoré tvoria súčasť spisu sp. zn. 5PPOm/3/2011 maloletého F. H., X.. XX.XX.XXXX z matky R.A. H. a maloletého O. H., X.. XX.XX.XXXX z matky R. H. bolo preukázané, že otec detí v rodných listoch nie je uvedený.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vyplýva, že matka R.U. H. nepoberá dávku v hmotnej núdzi a ani si nepodala žiadosť o dávku v hmotnej núdzi. Matka nie je ani v evidencii, ani nebola ako uchádzačka o zamestnanie evidovaná.

Zo správy Krízového strediska "Amoret" Lučenec zo dňa 31.01.2012 vyplynulo, že maloleté deti v krízovom centre často navštevuje matka. F.C.G. sa na nové prostredie rýchlo adaptoval. V kolektíve je obľúbený. Navštevuje Základnú školu na Haličskej ceste 7, Z., 3. ročník. Maloletý O. sa na nové prostredie adaptoval pomaly. Na začiatku pobytu v krízovom stredisku bol veľmi plačlivý, utiahnutý. Výrazne je naviazaný na svojho brata Koráda.

Krízové stredisko "Amoret" Lučenec podalo opätovne správu dňa 19.04.2012. V správe uvádza, že nastali zmeny v správaní maloletého O. C. F.C.G.. Matka deti nenavštevuje.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec prešetril pomery v domácnosti matky R. H. na adrese H., Y. XX/X, pričom zistili, že matka nevykonala žiadne rekonštrukčné práce v dome, ktorý si prenajala. Dom je neobývaný. Nevytvorila vhodné prostriedky pre výchovu maloletých detí.

Z pripojeného spisu sp. zn. 9C/123/2008 bolo preukázané, že rozsudkom zo dňa 26.09.2008 č.k. 9C/123/2008-43 bolo manželstvo matky detí R. H. a K. H. uzavreté dňa 04.03.2003 rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 07.10.2008. Súd schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v takom znení, že maloletý Z. H., X. XX.XX.XXXX a maloletá R. H., X.. XX.XX.XXXX boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný na platenie výživného na maloletého Z. a maloletej R. sumou 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť, počnúc od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Maloletá F. H., X.. XX.XX.XXXX bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti otca K. H.. Matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletej F. H. sumou 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Súd upravil styk rodičov s maloletými deťmi. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 07.10.2008.

Z pripojeného spisu sp. zn. 12P/11/2012 bolo preukázané, že tunajší súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým Z. H., X.. XX.XX.XXXX, H. R. H., X. XX.XX.XXXX, H. F. H., X.. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Istebné. Rozsudok zo dňa 02.05.2012 nie je právoplatný.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 54 ods. 6 Zákona o rodine z dôležitých dôvodov môže súd predĺžiť ústavnú starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, v súčasnosti 25,99 Eur.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi O. H. C. F.C.G. H.. Zákon o rodine uprednostňuje individuálnu starostlivosť pred ústavnou starostlivosťou, teda iné náhradné starostlivosti pred ústavnou starostlivosťou, a to náhradnú osobnú starostlivosť a pestúnsku starostlivosť, vyplýva to priamo z dikcie ustanovenia odseku 1/ a 2/, § 45 a napokon aj zo systematického zaradenia ústavnej starostlivosti v tretej hlave druhej časti zákona o rodine a tiež aj zo zaradenia ústavnej starostlivosti v ustanovení § 44 ods. 3 Zákona o rodine. Súd je dokonca povinný pred nariadením ústavnej starostlivosti vždy skúmať, či neprichádza do úvahy zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Maloleté deti O. H. C. F.G. H. boli umiestnené do Krízového strediska "Amoret" Lučenec, Železničná 17, z toho dôvodu, že matka nemala vytvorené materiálne podmienky pre výchovu maloletých detí. Bývala u svojej príbuznej v byte, ktorý pozostáva z kuchyne, dvoch izieb a príslušenstva. V byte bývalo celkom desať osôb. Matka požiadala o dočasné umiestnenie detí v Krízovom stredisku „Amoret“. V priebehu pojednávania tvrdila, že si postupne vytvára materiálne podmienky v rodinnom dome, ktorý si prenajala a ktorý sa nachádza v H., Y. XX/X.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec pravidelne prešetroval pomery a sledoval či matka vykoná rekonštrukčné práce tak, aby sa deti útleho veku mohli spolu s ňou do rodinného domu nasťahovať. Na pojednávaní dňa 20.03.2012 matka žiadala odročiť pojednávanie s tým, že byť v rodinnom dome prispôsobí na bývanie maloletých detí. Následne však prerušila s deťmi kontakt. Prestala ich navštevovať v Krízovom stredisku „Amoret“ v Lučenci. Naposledy ich bola navštíviť dňa 18.03.2012. Súd nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Istebné.

Súd upravil rozsah vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom. Matka je nezamestnaná. Vyživovaciu povinnosť má k ďalším deťom Z. H., X.. XX.XX.XXXX, maloletej R. H., X.. XX.XX.XXXX a maloletej F. H., X.. XX.XX.XXXX, takže vyššie výživné nemôže platiť bez ohrozenia vlastnej životnej úrovne.

O splatnosti výživného súd rozhodol podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.